

Wymagania edukacyjne dla klasy 7

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U źródeł					
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu epickiego	- omawia treść przeczytanego tekstu - wskazuje elementy świata przedstawionego - wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych - określa rodzaj narracji	- rozpoznaje fikcję literacką - wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne - ustala kolejność zdarzeń - odróżnia fakt od opinii	- identyfikuje tekst jako literacki/popularnonaukowy/naukowy/publicystyczny - wskazuje cechy literatury fantastycznej/fantastycznej nonaukowej - porównuje teksty - tworzy notatkę na podstawie tekstu	- interpretuje tekst, wykorzystując własne doświadczenia - wypowiada się na temat poruszany w tekście - wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastyczną nonaukową	- tworzy dalszy ciąg opowiadania - formułuje wskazówki dla bohaterów tekstu - wyciąga wnioski po przeczytaniu tekstu
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu lirycznego	- opisuje sytuację liryczną ukazaną w wierszu - określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu oraz wskazuje bohatera lirycznego	- określa temat utworu - wskazuje adresata wiersza - charakteryzuje podmiot liryczny - omawia budowę wiersza - nazywa nastroj wiersza - podaje cechy gatunkowe pieśni i hymnu	- wskazuje środki stylistyczne - nazywa rodzaje użytych rymów - sprawnie posługuje się terminami związanymi z budową wiersza - wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy	- wyjaśnia znaczenie metaforyczne - omawia funkcje użytych w wierszu środków stylistycznych - analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego - udowadnia, że wiersz jest hymnem/pieśnią - wyszukuje nawiązania literackie	- samodzielnie interpretuje wiersz, biorąc pod uwagę różne konteksty

			- odróżnia pieśń od hymnu		
Zagadnienia językowe - fonetyka (podstawowe pojęcia, zjawiska fonetyczne, akcent) - frazeologizmy	- odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski - dzieli wyraz na sylaby - na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek - wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę” - dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią - rozumie pojęcia związane z upodobnieniami fonetycznymi - wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy - wie, czym jest frazeologizm - wymienia źródła frazeologizmów	- zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach - wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu - określa formy gramatyczne wyrazu - analizuje wymowę wyrazów i dostrzega zachodzące zjawiska fonetyczne - stosuje reguły akcentowania wyrazów - dopasowuje frazeologizm do znaczenia	- sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania - rozumie rozbieżności między mową i pisownią - wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów - wymienia zjawiska fonetyczne i podaje przykłady wyrazów, w których te zjawiska zachodzą - wymienia zasady akcentowania wyrazów polskich z wyjątkami i podaje przykłady - wyjaśnia znaczenia poznanych frazeologizmów	- nazywa rodzaje upodobnień fonetycznych w różnych wyrazach - prawidłowo zaznacza akcent w podanych wyrazach - wyszukuje znaczenia nowych frazeologizmów w słowniku - w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	- wykorzystując wiedzę o budowie aparatu mowy oraz wiedzę o rodzajach głosek wyjaśnia, dlaczego dochodzi do upodobnień wyrazów oraz utraty dźwięczności w wygłosie - prawidłowo akcentuje wyrazy, wypowiadając się - posługuje się frazeologizmami, wypowiadając się oraz tworząc prace pisemne
Tworzenie wypowiedzi Opis obrazu	- rozpoznaje obraz jako dzieło malarskie - podaje podstawowe informacje o dziele,	- nazywa rodzaj dzieła, np. portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa	- redaguje opis o wyraźnej kompozycji: wstęp, rozwinięcie i zakończenie	- tworzy szczegółowy, logicznie uporządkowany i wyczerpujący opis	- tworzy dojrzałą, samodzielną i interesującą wypowiedź łączącą opis, analizę

jeżeli zostały udostępnione: autora i tytuł - określa ogólnie, co przedstawia obraz - wymienia najważniejsze widoczne postacie, przedmioty lub elementy krajobrazu - określa miejsca przedstawionej sceny - zapisuje kilka zdań związanych z tematem - używa podstawowych określeń położenia, np. na pierwszym planie, w tle, po prawej stronie	- przedstawia temat obrazu i opisuje najważniejsze elementy w uporządkowanej kolejności - rozróżnia pierwszy plan, dalszy plan i tło - opisuje podstawowe cechy postaci, przedmiotów i otoczenia - zwraca uwagę na dominujące kolory oraz ogólny nastrój dzieła - wyraża własne wrażenia i krótko je uzasadnia - stosuje podstawowe słownictwo dotyczące sztuki i unika przypadkowego wyliczania szczegółów - tworzy wypowiedź zrozumiałą, na ogół spójną i zgodną z tematem	- we wstępie przedstawia dzieło, jego autora i tytuł, jeżeli są znane, oraz określa temat obrazu - opisuje rozmieszczenie elementów, relacje między nimi i najważniejsze cechy kompozycji - omawia kolorystykę, światło, kontrasty, kształty oraz sposób przedstawienia postaci lub przestrzeni - określa nastrój i wskazuje elementy, które go budują - podejmuje próbę interpretacji dzieła, wyjaśniając możliwy sens przedstawionej sceny - rozpoznaje pojedynczy element o znaczeniu symbolicznym i proponuje jego odczytanie - uzasadnia swoje wnioski, odwołując się	dzieła - sprawnie łączy opis elementów obrazu z analizą ich funkcji i wzajemnych relacji - posługuje się trafnym słownictwem dotyczącym kompozycji, perspektywy, kolorystyki, światła, planów i nastroju - wyjaśnia, w jaki sposób zastosowane środki artystyczne wpływają na odbiór obrazu - formułuje spójną interpretację dzieła i konsekwentnie ją rozwija - rozpoznaje symboliczne znaczenie kilku elementów oraz uzasadnia proponowane odczytanie - dostrzega związek między tytułem obrazu a jego treścią i możliwym przesłaniem - odróżnia opis tego, co widoczne, od własnej	oraz interpretację obrazu - dokonuje wnikliwej selekcji szczegółów i omawia tylko te elementy, które są ważne dla odczytania dzieła - interpretuje symbole i motywy, rozważając więcej niż jedno możliwe znaczenie, jeżeli obraz na to pozwala - formułuje oryginalną, lecz uzasadnioną koncepcję interpretacyjną opartą na konkretnych elementach dzieła - dostrzega możliwe przesłanie, wartości, emocje lub problemy ukazane przez artystę - funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę o kulturze, epoce lub motywach, jeżeli pomaga ona zrozumieć obraz - świadomie posługuje się bogatym i
--	--	--	--	---

			do szczegółów obrazu - dba o spójność, akapity oraz poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	interpretacji i wyraźnie sygnalizuje przypuszczenia - stosuje zróżnicowane słownictwo, poprawne akapity i właściwe wskaźniki spójności	precyzyjnym słownictwem oraz zróżnicowanymi konstrukcjami zdań - tworzy wypowiedź bardzo spójną, poprawną i staranną, bez błędów.
--	--	--	--	--	--

Rozdział II

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Śladami cywilizacji - dom					
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu epickiego	- omawia treść przeczy- tanego tekstu - wskazuje elementy świata przedstawionego - wskazuje bohaterów głównych i drugoplano- wych - określa rodzaj narracji	- rozpoznaje fikcję literacką - wskazuje elementy realistyczne i fanta- styczne - ustala kolejność zdarzeń - odróżnia fakt od opinii	- identyfikuje tekst jako literacki/popularnonauk owy/naukowy/publicyst yczny - wskazuje cechy literatury fantastycznej/fantastycz nonaukowej - porównuje teksty - tworzy notatkę na podstawie tekstu	- interpretuje tekst, wykorzystując własne doświadczenia - wypowiada się na temat poruszany w tekście - wypowiada się na temat filmów porusza- jących tematykę fantastycznonaukową	- tworzy dalszy ciąg opowiadania - formułuje wskazówki dla bohaterów tekstu - wyciąga wnioski po przeczytaniu tekstu

Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu lirycznego	- opisuje sytuację liryczną ukazaną w wierszu - określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu oraz wskazuje bohatera lirycznego - wyjaśnia znaczenia archaizmów użytych w „Trenie VII” oraz „Trenie VIII” Jana Kochanowskiego	- określa temat utworu - wskazuje adresata wiersza - charakteryzuje podmiot liryczny - omawia budowę wiersza - nazywa nastrój wiersza - podaje cechy gatunkowe trenu - rozpoznaje po cytacie „Tren VII” oraz „Tren VIII” Jana Kochanowskiego	- wskazuje środki stylistyczne - nazywa rodzaje użytych rymów - sprawnie posługuje się terminami związanymi z budową wiersza - wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy - rozumie zasadę konstrukcyjną utworów (kontrast) - identyfikuje utwór jako tren	- wyjaśnia znaczenie metaforyczne - omawia funkcje użytych w wierszu środków stylistycznych - analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego - udowadnia, że wiersz jest trenem - interpretuje „Tren VII” oraz „Tren VIII” Jana Kochanowskiego, biorąc pod uwagę kontekst biograficzny - wyszukuje i wyjaśnia nawiązania literackie i kulturowe	- samodzielnie interpretuje wiersz, biorąc pod uwagę różne konteksty - porównuje tren współczesny z trenami renesansowymi
Zagadnienia językowe - słowotwórstwo	- tworzy rodzinę wyrazu - zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem (rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń, formant, podstawa słowotwórcza, parafraza słowotwórcza, wyraz złożony, wyraz podstawowy i	- od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy - dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów - zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych	- tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi - wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo - stosuje poznane rodzaje formantów - zna i stosuje zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych - dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów	- dopasowuje znaczenie do przedrostka, nazywając kategorie słowotwórcze (zdrobnienie, zgrubienie, nazwy narzędzi itp.) - dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów złożonych	- nazywa rodzaje formantów w analizowanych wyrazach - kierując się poznanymi zasadami słowotwórstwa polskiego tworzy neologizmy

	poходny)				
Tworzenie wypowiedzi - opis przeżyć - rozprawka	- zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć - wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty - odróżnia opis od opowiadania - rozpoznaje rozprawkę jako wypowiedź, w której autor przedstawia swoje stanowisko i je uzasadnia - z pomocą nauczyciela odczytuje problem zawarty w temacie - podejmuje próbę sformułowania prostej tezy lub opinii związanej z tematem - podaje co najmniej jeden argument i przykład; związek przykładu z argumentem może być niepełny - z pomocą odwołuje się do wskazanej lektury, - podejmuje próbę zachowania podstawowego układu: wstęp, rozwinięcie,	- sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne - stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją - samodzielnie formułuje tezę albo hipotezę odpowiadającą problemowi zawartemu w temacie - przedstawia co najmniej dwa argumenty powiązane ze stanowiskiem - do argumentów dobiera przykłady z lektury lub doświadczeń; część przykładów wykorzystuje w funkcji argumentacyjnej - odwołuje się do lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu i nie ogranicza się wyłącznie do wymienienia bohatera lub tytułu	- redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania - analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań, odczuć i nastroju bohatera oraz ich źródła - pisze rozprawkę zgodną z tematem i uwzględnia wszystkie najważniejsze elementy polecenia - formułuje jasną tezę albo hipotezę i konsekwentnie odnosi do niej tok rozumowania - rozwija co najmniej dwa logiczne argumenty i ilustruje je trafnie dobranymi przykładami - wyjaśnia, w jaki sposób przywołany przykład potwierdza argument, zamiast streszczać utwór - funkcjonalnie wykorzystuje wskazaną lekturę obowiązkową, a	- wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane - w pełni realizuje temat, a wszystkie fragmenty pracy służą rozwiązaniu problemu wskazanego w poleceniu - formułuje precyzyjną tezę albo hipotezę i buduje konsekwentny, przemyślany tok argumentacji - pogłębia argumenty: wyjaśnia zależności, przyczyny i skutki oraz formułuje wnioski cząstkowe - dobiera trafne przykłady i wykorzystuje je jako dowody potwierdzające argumenty - porządkuje i hierarchizuje argumenty, np. od najważniejszego do mniej ważnego - funkcjonalnie i poprawnie rzeczowo wykorzystuje lekturę obowiązkową oraz inne	- redagując opis przeżyć wewnętrznych posługuje się zróżnicowaną składnią, precyzyjnym słownictwem i trafnymi związkami frazeologicznymi - tworzy dojrzałą, wnikliwą rozprawkę, w której samodzielnie interpretuje problem i konsekwentnie go rozstrzyga - buduje pogłębioną argumentację, odwołując się świadomie do faktów, logiki i – gdy jest to uzasadnione – emocji - hierarchizuje argumenty i dobiera przykłady, które nie tylko ilustrują, lecz także rozwijają tok rozumowania - interpretuje lekturę i inne teksty w sposób funkcjonalny, samodzielny - formułuje oryginalne, przekonujące wnioski, wynikające z całego

	zakończenie - zapisuje tekst w sposób czytelny i tworzy co najmniej jeden akapit rozwinięcia - pisze głównie prostymi zdaniami - podejmuje próbę stosowania podstawowych zasad ortografii i interpunkcji - tworzy pracę samodzielnie i pozostaje zasadniczo w obrębie tematu	- zachowuje podstawową poprawność rzeczową - tworzy rozpoznawalny wstęp, rozwinięcie i zakończenie oraz wyodrębnia akapity - porządkuje argumenty, choć w tekście mogą wystąpić usterki spójności lub logiki - stosuje styl na ogół odpowiedni do rozprawki, ale mogą pojawić się pojedyncze sformułowania potoczne - posługuje się słownictwem odpowiednim do tematu - zbliża się do wymaganej objętości i pamięta, że praca egzaminacyjna powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów	gdy polecenie tego wymaga – także inny utwór lub tekst kultury - zachowuje poprawność rzeczową - pisze tekst liczący co najmniej 200 wyrazów, zawierający wstęp, rozwinięcie i zakończenie - dzieli pracę na funkcjonalne akapity i stosuje wyrażenia porządkujące tok wyводу - zachowuje logiczny układ oraz spójne połączenia między zdaniami i częściami pracy - stosuje odpowiedni, na ogół jednolity styl oraz zadowalający zakres słownictwa i konstrukcji składniowych - dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	teksty wymagane w poleceniu - tworzy przejrzystą kompozycję; każdy akapit stanowi logicznie zorganizowaną całość - zapewnia płynne przejścia między argumentami, a zakończenie wynika z przeprowadzonych rozważań - konsekwentnie stosuje styl odpowiedni do rozprawki i unika potoczności - posługuje się zróżnicowaną składnią, precyzyjnym słownictwem i trafnymi związkami frazeologicznymi - samodzielnie redaguje i poprawia pracę, eliminując większość błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych	wyvodu - świadomie stosuje środki retoryczne oraz wyrażenia sygnalizujące relacje między częściami rozumowania - posługuje się bogatym i precyzyjnym językiem, zróżnicowaną składnią oraz jednolitym stylem - osiąga poziom odpowiadający najwyższym wymaganiom CKE w zakresie języka, ortografii i interpunkcji
Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą

	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Człowiek i prawo					
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu epickiego	- omawia treść przeczytanego tekstu - wskazuje elementy świata przedstawionego - wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych - określa rodzaj narracji	- rozpoznaje fikcję literacką - wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne - ustala kolejność zdarzeń - odróżnia fakt od opinii	- identyfikuje tekst jako literacki/popularnonaukowy/naukowy/publicystyczny - wskazuje cechy literatury fantastycznej/fantastycznej nonaukowej - porównuje teksty - tworzy notatkę na podstawie tekstu	- interpretuje tekst, wykorzystując własne doświadczenia - wypowiada się na temat poruszany w tekście - wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastyczną nonaukową	- tworzy dalszy ciąg opowiadania - formułuje wskazówki dla bohaterów tekstu - wyciąga wnioski po przeczytaniu tekstu
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu lirycznego	- opisuje sytuację liryczną ukazaną w wierszu - określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu oraz wskazuje bohatera lirycznego - wyjaśnia termin ballada	- określa temat utworu - wskazuje adresata wiersza - charakteryzuje podmiot liryczny - omawia budowę wiersza - nazywa nastrój wiersza - identyfikuje utwór jako balladę	- wskazuje środki stylistyczne - nazywa rodzaje użytych rymów - sprawnie posługuje się terminami związanymi z budową wiersza - wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy - rozumie zasadę konstrukcyjną utworów - podaje cechy ballady	- wyjaśnia znaczenie metaforyczne - omawia funkcje użytych w wierszu środków stylistycznych - analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego - udowadnia, że wiersz jest trenem - wyszukuje i wyjaśnia nawiązania literackie i kulturowe - udowadnia, że czytany utwór to ballada	- samodzielnie interpretuje wiersz, biorąc pod uwagę różne konteksty - porównuje tren współczesny z trenami renesansowymi

Zagadnienia językowe części mowy składnia imiesłowy mowa zależna i niezależna	- wymienia odmienne i nieodmienne części mowy - potrafi podać odpowiednie przykłady - wymienia formy osobowe i nieosobowe czasownika - zna nazwy imiesłówów - dokonuje podziału wypowiedzeń - rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone - wskazuje równoważnik zdania - wymienia rodzaje zdań złożonych (współrzędnych i podrzędnych) - wskazuje części zdania - zna zasady interpunkcyjne - rozumie terminy: mowa zależna/mowa niezależna	- identyfikuje podany wyraz jako konkretną część mowy - odmienia przez przypadki rzeczowniki, przymiotniki, liczebniki i zaimki - stopniuje poprawnie przymiotniki i przysłówki - odmienia przez osoby, liczby, rodzaje, czasy czasowniki - dostrzega różnicę między rodzajami imiesłówów - określa rodzaj wypowiedzeń w tekście - redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami - rysuje wykresy zdań pojedynczych - odróżnia zdania złożone współrzędnie od podrzędnych - rozpoznaje mowę zależną i niezależną	- rozpoznaje aspekt i tryby czasownika - przekształca zdania z czasownikiem w stronie czynnej na bierną i na odwrót - poprawnie zapisuje partykułę „nie” z różnymi częściami mowy - bezbłędnie zapisuje częśćkę „by” z osobowymi i nieosobowymi formami czasowników - tworzy imiesłowy od podanego czasownika - przekształca wypowiedzenia - udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzeń - rozpoznaje rodzaje zdań złożonych (współrzędnych i podrzędnych) - rysuje wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - rozpoznaje imiesłowy	- tworzy odpowiednie formy wybranych części mowy - bezbłędnie rozpoznaje przypadek wyrazu w zdaniu - bezbłędnie rozpoznaje formę gramatyczną wyrazów w tekście - tworzy zdanie z określonych części mowy - rozpoznaje rodzaje imiesłówów - przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym - tworzy samodzielnie zdania pasujące do narysowanych wykresów - przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone - przekształca zdanie z imiesłowowym równoważnikiem zdania w zdanie złożone i odwrotnie - przekształcając mowę zależną i niezależną,	- bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłówów - poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami - umie odmieniać wyrazy trudne lub wyszukuje informacje o poprawnych formach odmiany - wypowiadając się oraz pisząc, posługuje się świadomie zróżnicowaną składnią - układa historyjkę, której mottem będzie jedno z przysłów, a treść będą stanowić zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe
--	--	--	--	---	--

			równoważnik zdania - przekształca mowę zależną na niezależną i na odwrót	dba o poprawność interpunkcyjną	
Tworzenie wypowiedzi Opowiadanie twórcze	- z pomocą nauczyciela analizuje temat i podejmuje próbę wykonania polecenia - pisze prostą historię związaną z tematem, w której można wskazać bohatera i kilka wydarzeń - podejmuje próbę zachowania początku, rozwinięcia i zakończenia - prowadzi narrację, choć może nie zachowywać pełnej konsekwencji osoby i czasu - układa wydarzenia w zasadniczo zrozumiałej kolejności; dopuszczalne są usterki logiczne - wykorzystuje co najmniej jeden prosty element twórczy, np. krótki opis, dialog albo określenie miejsca akcji - odwołuje się do wskazanej lektury, choć wykorzystuje ją	- samodzielnie redaguje krótkie opowiadanie zgodne z tematem i wskazaną formą - uwzględnia najważniejsze elementy polecenia, choć jeden z nich może zostać rozwinięty pobieżnie - prowadzi narrację na ogół konsekwentnie i zachowuje przeważnie logiczną kolejność wydarzeń - tworzy prostą fabułę obejmującą wprowadzenie, rozwój zdarzeń i zakończenie - wykorzystuje co najmniej trzy elementy twórcze, np. czas i miejsce akcji, opis oraz dialog - częściowo funkcjonalnie włącza do historii bohatera, wydarzenie lub motyw ze wskazanej lektury - zachowuje podstawową poprawność rzeczową	- pisze opowiadanie w pełni zgodne z tematem i uwzględnia wszystkie najważniejsze elementy polecenia - konsekwentnie prowadzi narrację w wybranej osobie i czasie - buduje logiczny ciąg zdarzeń z wyraźnym początkiem, rozwinięciem i zakończeniem - tworzy prostą, ale spójną fabułę i funkcjonalnie wykorzystuje co najmniej cztery elementy twórcze wskazywane przez CKE - wprowadza wydarzenia, które wynikają z wcześniejszych sytuacji i prowadzą do rozwiązania akcji - funkcjonalnie wykorzystuje treść wskazanej lektury, a	- w pełni realizuje temat, a każdy fragment pracy służy rozwojowi historii - prowadzi funkcjonalną i konsekwentną narrację, świadomie dobierając osobę narratora oraz czas narracji - tworzy urozmaiconą fabułę z wyraźnym punktem kulminacyjnym i przekonującym rozwiązaniem - funkcjonalnie wykorzystuje co najmniej sześć elementów wskazywanych przez CKE - wprowadza trafne opisy i wypowiedzi bohaterów, które rozwijają akcję, budują nastrój albo ukazują postacie - twórczo wykorzystuje treść lektury, zachowując zgodność z	- tworzy oryginalne, dojrzałe i angażujące opowiadanie, które w pełni oraz w sposób niebanalny realizuje temat - świadomie kreuje narratora i konsekwentnie wykorzystuje przyjęty punkt widzenia do budowania napięcia lub znaczeń - konstruuje wieloetapową, logiczną fabułę zawierającą wyrazisty konflikt, zwroty akcji, punkt kulminacyjny i trafną puentę - swobodnie łączy liczne elementy twórcze, wykorzystując je funkcjonalnie, a nie jako przypadkowe dodatki - świadomie posługuje się dialogiem, monologiem, opisem, retrospekcją i charakterystyką

	powierzchnownie - zapisuje pracę czytelnie - posługuje się głównie prostym słownictwem i zdaniami; błędy nie uniemożliwiają zrozumienia głównej treści	- stosuje styl na ogół odpowiedni do opowiadania; mogą pojawiać się powtórzenia i pojedyncze niespójności - posługuje się słownictwem odpowiednim do tematu - zbliża się do objętości wymaganej na egzaminie i pamięta, że wypracowanie powinno liczyć co najmniej 200 wyrazów	przywołane postacie i wydarzenia służą rozwojowi opowiadania - zachowuje poprawność rzeczową; - pisze tekst liczący co najmniej 200 wyrazów i dzieli go na akapity - zapewnia spójne połączenia między zdaniami i częściami historii - stosuje styl odpowiedni do opowiadania oraz zadowalający zakres słownictwa i konstrukcji składniowych - poprawnie zapisuje dialog i dba o poprawność językową, ortograficzną oraz interpunkcyjną; - popełnia nieliczne błędy	jej światem przedstawionym, cechami bohaterów i problematyką - nie popełnia błędów rzeczowych - tworzy przemyślaną, proporcjonalną kompozycję z logicznie uporządkowanymi i funkcjonalnymi akapitami - zachowuje spójność i płynne przejścia między kolejnymi etapami opowieści - konsekwentnie stosuje styl odpowiedni do treści i formy opowiadania - posługuje się zróżnicowaną składnią, precyzyjnym słownictwem i środkami służącymi budowaniu nastroju - samodzielnie redaguje i poprawia pracę, eliminując większość błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych	pośrednią, aby pogłębić kreację bohaterów i świata przedstawionego - twórczo przekształca lub rozwija motywy lektury, zachowując pełną zgodność z jej realiami, cechami postaci i problematyką - buduje sugestywny nastrój i potrafi wywołać u odbiorcy zaniepokojenie, napięcie lub emocje - osiąga poziom odpowiadający najwyższym wymaganiom CKE w zakresie języka, ortografii i interpunkcji
--	--	--	---	---	---

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Przeszłość dla przyszłości					
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu epickiego	- omawia treść przeczytanego tekstu - wskazuje elementy świata przedstawionego - wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych - określa rodzaj narracji	- rozpoznaje fikcję literacką - wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne - ustala kolejność zdarzeń - odróżnia fakt od opinii	- identyfikuje tekst jako literacki/popularnonaukowy/naukowy/publicystyczny - wskazuje cechy literatury fantastycznej/fantastycznej/nonaukowej - porównuje teksty - tworzy notatkę na podstawie tekstu	- interpretuje tekst, wykorzystując własne doświadczenia - wypowiada się na temat poruszany w tekście - wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastyczną/nonaukową	- tworzy dalszy ciąg opowiadania - formułuje wskazówki dla bohaterów tekstu - wyciąga wnioski po przeczytaniu tekstu
Zagadnienia literackie i kulturowe Analiza i interpretacja tekstu lirycznego	- opisuje sytuację liryczną ukazaną w wierszu - określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu oraz wskazuje bohatera lirycznego	- określa temat utworu - wskazuje adresata wiersza - charakteryzuje podmiot liryczny - omawia budowę wiersza - nazywa nastrój wiersza	- wskazuje środki stylistyczne - nazywa rodzaje użytych rymów - sprawnie posługuje się terminami związanymi z budową wiersza - wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy - rozumie zasadę konstrukcyjną utworów	- wyjaśnia znaczenie metaforyczne - omawia funkcje użytych w wierszu środków stylistycznych - analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego - udowadnia, że wiersz jest trenem - wyszukuje i wyjaśnia nawiązania literackie i kulturowe	- samodzielnie interpretuje wiersz, biorąc pod uwagę różne konteksty

Zagadnienia językowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne	- wymienia poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne	- podaje przykłady ilustrujące konkretne zasady ortograficzne i interpunkcyjne	- wyjaśnia pisownię wyrazów, podając odpowiednią zasadę ortograficzną - wyjaśnia użycie znaków interpunkcyjnych w konkretnych miejscach	- wykorzystuje znajomość zasad podczas pisania	- tworzy tekst zabawnego dyktanda sprawdzającego znajomość pisowni wyrazów z trudnością ortograficzną
Tworzenie wypowiedzi Streszczenie	- wie, że streszczenie jest krótkim przedstawieniem najważniejszych treści tekstu - określa temat tekstu na podstawie pytań pomocniczych - wskazuje pojedyncze najważniejsze informacje - podejmuje próbę ułożenia informacji w kolejności zgodnej z tekstem - pisze kilka zdań związanych z treścią tekstu - częściowo posługuje się własnymi słowami - w streszczeniu tekstu literackiego wymienia głównego bohatera i najważniejsze wydarzenie	- samodzielnie określa temat tekstu i podejmuje próbę sformułowania jego głównej myśli - wybiera większość informacji potrzebnych do zrozumienia tekstu - zachowuje podstawową kolejność zdarzeń lub kolejność omawianych zagadnień - redaguje streszczenie zawierające początek, rozwinięcie i zakończenie myśli - unika przepisywania części tekstu - w tekście literackim przedstawia najważniejszych bohaterów, wydarzenia oraz ich następstwo - w tekście popularnonaukowym	- trafnie formułuje temat oraz główną myśl tekstu - odróżnia informacje kluczowe od przykładów, opisów, powtórzeń i dygresji - selekcjonuje treść tak, aby streszczenie było wyraźnie krótsze od tekstu źródłowego - zachowuje logiczny albo chronologiczny porządek informacji - przekazuje treść własnymi słowami, stosując parafrazę i uogólnienia - w streszczeniu tekstu literackiego ujmuje najważniejsze wydarzenia, związki przyczynowo-skutkowe i przemiany bohatera - w streszczeniu tekstu	- samodzielnie ustala hierarchię informacji i konsekwentnie wybiera wyłącznie treści niezbędne - formułuje trafne zdanie nadrzędne oddające sens całego tekstu - łączy informacje rozproszone w różnych częściach tekstu i ujmuje je w formie zwięzłych uogólnień - sprawnie przekształca mowę niezależną w zależną oraz zastępuje dialogi i opisy krótką informacją - w streszczeniu tekstu literackiego przedstawia spójny ciąg najważniejszych zdarzeń, ich przyczyny i skutki oraz rolę	- tworzy wzorcowe streszczenie, które wiernie, zwięźle i precyzyjnie oddaje sens tekstu źródłowego - bezbłędnie rozpoznaje myśl przewodnią, intencję autora i strukturę tekstu, a następnie podporządkowuje im wybór informacji - syntetyzuje treści: łączy kilka szczegółowych informacji w jedno trafne uogólnienie - konsekwentnie posługuje się własnymi słowami i nie naśladuje składni tekstu źródłowego - w tekście literackim syntetycznie przedstawia fabułę,

	- w streszczeniu tekstu popularnonaukowego wskazuje omawiane zagadnienie i pojedynczy fakt	podaje główny problem, najważniejsze fakty i podstawowe wnioski - stosuje proste wskaźniki spójności, np. następnie, później, dlatego, w rezultacie	popularnonaukowego ujmuje problem, główne tezy, istotne fakty, zależności i wnioski - zachowuje niezbędne terminy naukowe i stosuje je w poprawnym znaczeniu - tworzy wypowiedź spójną, uporządkowaną	głównych bohaterów - w streszczeniu tekstu popularnonaukowego precyzyjnie przedstawia tok wyводу autora: problem, wyjaśnienia, argumenty lub dowody i wniosków - zachowuje terminy konieczne dla precyzji, a trudniejsze treści formułuje jasno i oszczędnie - dba o właściwe proporcje między poszczególnymi częściami streszczenia - świadomie stosuje synonimy, zdania złożone i wskaźniki spójności, unikając powtórzeń - tworzy tekst poprawny językowo, ortograficznie i interpunkcyjnie	konflikty, motywacje i przemiany bohaterów wyłącznie w zakresie potrzebnym do odtworzenia sensu utworu - w tekście popularnonaukowym odtwarza logiczny tok rozumowania autora, poprawnie hierarchizuje tezy, argumenty, fakty i wnioski - zachowuje pełną precyzję pojęciową i poprawność rzeczową - tworzy tekst proporcjonalny, spójny, stylistycznie jednolity i bardzo zwięzły - pisze bezbłędnie
--	---	---	--	--	--

LEKTURY

1. Dziady cz. II Adam Mickiewicz

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność pojawiania się duchów - omawia elementy świata przedstawionego - wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne - wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	- charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki - omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu - wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi - inscenizuje fragment dramatu	- interpretuje motto - określa problematykę utworu - wypowiada się na temat roli chóru i guślarza - wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	- wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów - w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu - pisze rozprawkę wykorzystując znajomość treści utworu - wskazuje w utworze cechy dramatu romantycznego	- przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników - tworzy lapbook poświęcony utworowi

2. Aleksander Fredro „Zemsta”

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych	- ustala plan wydarzeń - wyjaśnia znaczenie tytułu	- wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy	- wyjaśnia motto utworu - wypowiada się na temat	- przygotowuje w ciekawej formie

w dramacie - określa elementy świata przedstawionego - wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów - wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje	- charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki - wypowiada się na temat komizmu w utworze - charakteryzuje bohaterów - zna kontekst kulturowy i biograficzny dramatu	przedstawia wydarzenia - omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy - pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina - udowadnia, że „Zemsta” to komedia - wymienia 3 rodzaje komizmu i podaje przykłady	znaczących nazwisk w dramacie - tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” - wyjaśnia archaizmy poznane podczas czytania utworu - pisze opowiadanie będące współczesną wersją „Zemsty” lub opowiadanie twórcze na inny temat, wykorzystując znajomość lektury	informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur - pisze karykaturalną autocharakterystykę - interpretuje utwór, wykorzystując kontekst biograficzny i społeczny - wskazuje elementy komizmu języka, postaci oraz sytuacji we wskazanym fragmencie utworu
--	--	---	---	---

3. Charles Dickens „Opowieść wigilijna”

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- omawia elementy świata przedstawionego - nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst - wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja - rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach - odróżnia elementy	- podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) - układa plan wydarzeń - poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia	- opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania - gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) - ocenia postępowanie	- redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka - wypowiada się na temat światopoglądu bohatera - wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom	- tworzy komiks na podstawie utworu - przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa - wypowiada się na temat ekranizacji utworu - wymyśla możliwą akcję

fantastyczne od realistycznych - wyszukuje w tekście potrzebne informacje	- wymienia przełomowy moment w życiu bohatera	postaci; uzasadnia swoje zdanie - wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera		wolontariatu szkolnego inspirowaną lekturą
--	---	---	--	--

4. Henryk Sienkiewicz „Latarnik”

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- przedstawia treść wydarzeń - wymienia elementy świata przedstawionego - wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy	- charakteryzuje bohatera - redaguje ogłoszenie - wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego - wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	- na podstawie zebranych informacji tworzy CV - z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę - interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego - redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	- redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji - opisuje dalsze losy Skawińskiego - wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	- wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli

5. Adam Mickiewicz „Reduta Ordona”

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- omawia treść tekstu	- porządkuje plan zgodnie z	- określa kontekst	- ocenia czyn bohatera	- przygotowuje informacje

- opisuje świat przedstawiony	kolejnością wydarzeń opisanych w tekście - analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	historyczny dzieła - redaguje opis sytuacji - wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	- wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
-------------------------------	--	---	--	--

6. Adam Mickiewicz „Świtezianka”

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- omawia treść ballady - wymienia elementy świata przedstawionego - przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	- tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu - rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego - tworzy ilustrację do fragmentu utworu	- wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi - omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów - analizuje budowę wiersza	- wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza - redaguje tekst inspirowany balladą	- wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu bądź inscenizuje lub nagrywa współczesną wersję ballady

7. Jan Kochanowski „Treny”

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- omawia treść Trenu VII i VIII - zna okoliczności powstania utworów - wymienia cechy gatunkowe trenu	- określa sytuację podmiotu lirycznego - omawia obrazy poetyckie - opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich	- analizuje i interpretuje utwory - sporządza notatkę - recytuje wybrany tren - wyjaśnia archaizmy	- wskazuje funkcję użycia poszczególnych środków poetyckich (spieszczenie, epitety, metafory, porównania, pytanie retoryczne, apostrofy) - wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne - rozumie zasadę konstrukcyjną utworów (kontrast)	- wskazuje w utworze eufemizm i rozumie jego funkcję - zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej - w ciekawy sposób prezentuje biografię autora „Trenów”
---	---	---	---	--

8. Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” I, II, IV, X, XI, XII

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
- wyraża swoje zdanie na temat książki - wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istotnymi informacjami na temat ich pochodzenia, znaczenia, roli itp. - opowiada treść wybranej książki	- wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji - uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza - układa chronologiczny plan wydarzeń - opowiada historię Jacka Soplicy - omawia treść sporu	- wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: eposu narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń, cytatów z lektury - wykonuje drzewo genealogiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa	- analizuje treść „Epilogu” - uzupełnia mapę Soplicowa i okolic - pisze rozprawkę na temat rehabilitacji Jacka Soplicy - wchodzi w rolę wybranej postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera	- przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz okoliczności powstania „Pana Tadeusza” - wypowiada się na temat filmowej wersji eposu i pisze recenzję

- wymienia elementy świata przedstawionego - recytuje wybrany fragment utworu - wyjaśnia znaczenie tytułu - omawia treść „Inwokacji” - opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie - wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu	- w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu - redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze - opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu	- układa plan dziejów księdza Robaka - charakteryzuje postać jako bohatera dynamicznego - tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei - redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci - wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków - opisuje wybrane zwyczaje	- analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiazań do wydarzeń historycznych - redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela - opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze	- tworzy komiks na podstawie wybranej książki
--	--	--	---	---